

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma 2021–2025

Kunnanhallitus 01.03.2021 § 43
810/04.03.01/2020

Valmistelija pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Liitteenä oleva Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma on eri toimijoiden näkemys siitä, millä keinoin maahanmuuttotyö tukee alueen kasvua ja kehittämistä, sekä miten kotoutumista alueelle vahvistetaan.

Ohjelma-alue kattaa kaikki Päijät-Hämeen kunnat: Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Iitin, Kärkölan, Lahden, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän. Ohjelma-alueeseen kuuluu myös kaksi Päijät-Hämeen maakunnan ulkopuolella sijaitsevaa kuntaa – Myrskylä ja Pukkila (Uusimaa).

Maahanmuutto-ohjelma on tarkoitettu ohjelma-alueen maahanmuuttajien kotoutumiseen ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseen osallistuville toimijoille, kuten viranomaisille, elinkeinoelämälle, päätöksentekijöille, oppilaitoksille, järjestöille sekä maahanmuuttajille. Maahanmuutto-ohjelman ratkaisuehdotukset perustuvat siihen, että jokainen yritys, kunta ja oppilaitos voi hyödyntää niitä omien tarpeidensa mukaisesti.

Maahanmuutto-ohjelma koskee kaikkia maahan muuttaneita, maahantulon syystä riippumatta. Maahan muuttanut ja ulkomaalaistaustainen henkilö käsitteillä viitataan kaikkiin Suomeen muuttaneisiin henkilöihin. Perusteita maahanmuuttoon voivat olla esimerkiksi perhesyyt, työ, opiskelu tai lähtömaan henkeä uhkaavasta tilanteesta johtuva pakolaisuus.

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman tavoitteena on lisätä työperusteista maahanmuuttoa, maahan muuttaneiden työllisyyttä ja kotoutumista kaikissa kunnissa.

Tärkeänä tavoitteena on myös maahanmuuttajien osallisuuden ja yhteiskunnallisen yhden vertaisuuden lisääminen.

Ohjelma luo puitteet vision toteutumiselle kuntien, oppilaitosten, kolmannen sektorin ja elinkeinoelämän yhteistyöllä. Siinä on nostettu esille erityisesti asiat ja toimenpiteet, joihin halutaan muutosta. Se kokoaa keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Ohjelmassa mainittujen asioiden lisäksi maahanmuuttotyötä tehdään alueella myös monessa muussa muodossa, yhteisöissä ja eri tavoitteiden kautta.

Keskeisiksi ilmiöiksi maahanmuutto-ohjelmassa nousevat maahanmuuttajien heikko työllisyystilanne sekä alueen veto- ja pitovoiman vahvistaminen. Tavoitteet ovat ilmiö lähtöisiä:

1. Edistämme työ- ja opiskeluperusteista maahanmuuttoa.
2. Lisäämme maahan muuttaneiden työllisyyttä.
3. Parannamme kuntien välistä yhteistyötä ja monipuolisia palveluja maahan muuttaneiden kotoutumisen tukemisessa.

4. Edistämme maahanmuuttoa koskevan keskustelukulttuurin muu tosta.
5. Kannamme vastuumme humanitaarisesta maahanmuutosta.

Päijät-Hämeen maakuntahallituksen hyväksymä maahanmuutto-ohjelma toimii lain Kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) mukaisena kotouttamisohjelmana niissä kunnissa, jotka hyväksyvät ohjelman valtuustoissaan. Voimassa oleva kotouttamisohjelma on lain mukainen edellytys sille, että valtio maksaa pakolaisista korvausta kunnille.

Maahanmuutto-ohjelma valmisteltiin Päijät-Hämeen liiton johdolla alueen keskeisten toimijoiden yhteistyönä. Valmistelua ohjasi laaja-alainen ohjausryhmä ja valmistelusta vastasi valmisteluryhmä. Ohjausryhmässä olivat edustettuina alueen kunnat, Hämeen ELY-keskus, Hämeen TE-toimisto, Koulutuskeskus Salpaus, LAB-ammattikorkeakoulu, Päijät-Hämeen Yrittäjät, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (PHHYKY), Hämeen kauppakamari ja Lahden seurankuntayhtymä.

Valmistelun aikana järjestettiin kaksi työpajaa sidosryhmille ja toteutettiin maahan muuttaneille kohdennettu kysely.

Ohjausryhmä hyväksyi 8.12.2020 Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman visioksi: ”Päijät-Häme on kansainvälisyydelle avoin maakunta, jonka monimuotoinen väestö luo edellytykset elinkeinoelämän ja kulttuurin menestykselle. Meillä on turvallista asua, monipuoliset mahdollisuudet opiskeluun ja työntekoon” ja lähetti ohjelma luonnoksen alueen toimijoille lausunnoille 17.12.2020–18.1.2021.

Ohjelmaluonnoksesta lausunnon antoivat Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Iitin kunta, Kärkölän kunta, Lahden kaupunki, Orimattilan kaupunki, Sysmän kunta ja Pukkilan kunta. Kuntien lisäksi lausunnon antoivat: Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä, Helsingin yliopiston ylioppilaskunta, Päijät-Hämeen hyvinvointi kuntayhtymä, LAB-ammattikorkeakoulu, Hämeen TE-toimisto, Lahden kansan opisto sekä Hämeen TyöPolku -hanke.

Valmisteluryhmä päivitti 21.1.2021 ohjelmaluonnoksen, jonka ohjausryhmä hyväksyi tarkennuksin kokouksessaan 28.1.2021.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Sanastokeskus valmistelevat kotoutumisen sanaston uudistamista. Sanastotyö on kesken, joten kotoutumislakiin liittyvästä termistöstä käytetään voimassa olevan lainsäädännön mukaista sanastoa. Ohjelman seuranta Päijät-Hämeen liitto vastaa maakunnallisen maahanmuutto-ohjelman päi vittämistyön koordinoinnista. Ohjelman seurannasta vastaa ohjausryhmä, joka kootaan nykyisen ohjausryhmän pohjalta.

Ohjausryhmässä ovat edustettuina alueen kunnat, Hämeen ELY-keskus, Hämeen TE-toimisto, Koulutuskeskus Salpaus, LAB-ammattikorkeakoulu, Päijät-Hämeen Yrittäjät, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (PHHYKY), Hämeen kauppakamari ja Lahden seurankuntayhtymä. Organisaatiot ilmoittavat edustajansa Päijät-Hämeen liittoon. Ohjausryhmä voi tarvittaessa laajentaa kokoonpanoaan ja se päättää valmisteluryhmästä sekä tarvittavista teemoittaisista alatyöryhmistä. Ohjausryhmä hyödyntää jo olemassa olevia ryhmiä seurannassa ja ohjelman päivittämisessä.

Maakuntahallitus on hyväksynyt maahanmuutto-ohjelman kokouksessaan 10.2.2021 § 24 ja lähetti sen kuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle Päijät-Hämeen liiton liitteenä olevan maahanmuutto-ohjelman 2021 - 2025 hyväksymistä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto